

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

Дипломна робота (проект)
магістра

з теми: **«ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ДО ПРОЦЕСУ ПОКРАЩЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 017 ФІЗИЧНА
КУЛЬТУРА І СПОРТ»**

Виконала: студентка 2 курсу, групи FKS1-M22z
спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Петрова Юлія Миколаївна

Керівник: **Прозар М. В.,**

кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент

Рецензент: **Стасюк І. І.,**

кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент

Кам'янець-Подільський – 2023 рік

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМКИ СИСТЕМИ	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	8
1.1. Якість вищої освіти у міжнародному та державному контекстах.....	8
1.2. Загальна характеристика процесу моніторингу як інструменту забезпечення якості вищої освіти.....	16
1.3. Шляхи впливу здобувачів на покращенні якості освітнього процесу у ЗВО.....	21
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	26
2.1. Методи дослідження	26
2.2. Організація дослідження.....	28
РОЗДІЛ 3. ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПОКРАЩЕННЯ	
ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОПП «ТРЕНЕР З ВИДІВ СПОРТУ»	30
3.1. Аналіз анкетного опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт	30
3.2. Аналіз анкетного опитування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт	38
3.3. Прогнозована модель співпраці закладу вищої освіти зі здобувачами в напрямку покращення якості освіти	45
ВИСНОВКИ	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	57

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

- ВО – вища освіта;
- ЗВО – заклад вищої освіти;
- К-ПНУ – Кам’янець-Подільський національний університет
- НПП – науково-педагогічний працівник
- ОК – освітній компонент;
- ОП – освітня програма;
- ОПП – освітньо-професійна програма;

ВСТУП

Актуальність теми. Наразі якість вищої освіти є пріоритетним напрямком не лише наукових досліджень, але й запровадження нових форм діяльності закладів вищої освіти, контролюючих органів, системи освіти загалом, змін до діючих нормативних документів, які регулюють процес забезпечення надання якісних освітніх послуг та підняття освіти на вищий рівень.

Проблеми, які виникають в сфері вищої освіти, а це насамперед загальнодоступність вищої освіти, низька якість практичної підготовки випускників, застарілий підхід до здійснення освітнього процесу, небажання випускників працювати за спеціальністю, низький рівень діджиталізації (з урахуванням того, що освіта здебільшого наразі дистанційна), низьке фінансування, обмежена можливість участі здобувачів у міжнародних проєктах через недостатній рівень знань іноземної мови, перезавантаженість науково-педагогічних працівників другорядними видами діяльності, які є необхідними для виконання умов контракту – це все негативно впливає на якість вищої освіти в Україні та сповільнює її інноваційний розвиток.

Віднедавна, а саме з 2019 року (з початку створення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти), до процесу покращення якості вищої освіти почали активно залучати здобувачів вищої освіти. Вони стали однією з основних груп стейкхолдерів, думки яких враховуються під час створення освітніх програм, організації навчальної, позанавчальної, наукової діяльності тощо. Результати такої співпраці демонструють позитивні зміни, проте наразі така система потребує визначення чітких напрямків діяльності здобувачів у цьому русі та розширенні оптимальних шляхів.

З переліку недавніх наукових досліджень можна виокремити праці, які здебільшого поверхнево торкаються теми залучення здобувачів до покращення якості вищої освіти. Зокрема у них досліджена загальна проблематика системи якості. Це праці Н. П. Антіпової (2022); Т. О. Лукіної (2021); В. Погребняк,

О. Дашковської (2020); Р. В. Скляра (2022); Т. Цимбалістого, Н. Ногас (2020); А. Василюка, М. Дейя, В. Базелюка (2019) та інших.

Практику функціонування системи якості вищої освіти за кордоном описували С. Мартиненко (2013); Л. С. Смолінчук (2023); О. В. Скорогод (2023); Н. С. Савченко (2022). Досить значна кількість вітчизняних праць присвячена розвитку вищої освіти у період війни та поствоєнний час: А. С. Крутова, О. О. Нестеренко (2023); В. В. Сиченко, О. О. Шевченко, С. О. Рибкіна (2022); І. Байда, Н. Мятенко (2023) тощо.

Що стосується ролі здобувачів вищої освіти у процесі розвитку вищої освіти в Україні, то є лише низка фактичних праць, які висвітлюють проблему, але не пропонують нової моделі залучення студентів до системи якості освіти. Зокрема, колектив авторів на основі системного аналізу результатів соціологічного дослідження визначили лише сильні та слабкі сторони освітнього процесу в різних регіонах України за допомогою опитувань студентів (П. Ю. Саух, Набок М. В., О. І. Кізілов, І. І. Кузіна (2021)). Через відсутність теоретичного матеріалу та демонстрації шляхів залучення здобувачів вищої освіти до системи якості, важливість розробки удосконаленої моделі цього процесу впливає і актуальність нашого дослідження.

Об'єкт дослідження – система якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема на ОПП «Тренер з видів спорту».

Предмет дослідження – процес та шляхи залучення здобувачів вищої освіти до покращення якості надання освітніх послуг в Університеті Огієнка.

Мета дослідження полягає в аналізі існуючої системи якості вищої освіти за ОПП «Тренер з видів спорту» в К-ПНУ та моделюванні вдосконаленої, зокрема через залучення студентів до цього процесу.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз системи якості вищої освіти в Україні та за кордоном. Охарактеризувати процес моніторингу як інструменту забезпечення якості вищої освіти.

2. Визначити роль здобувачів у системі якості вищої освіти та описати найбільш популярні шляхи їх залучення до цього процесу.

3. Обґрунтувати ефективність діючої системи якості вищої освіти в К-ПНУ імені Івана Огієнка, зокрема на спеціальності 017 Фізична культура і спорт, за допомогою аналізу анкетного опитування. Сформувати вдосконалену модель задіяння студентів ОПП «Тренер з видів спорту» до покращення реалізації освітньої діяльності.

Методи дослідження: для реалізації мети кваліфікаційної роботи використовували наступні методи дослідження – систематичний огляд та аналіз літератури; аналітичний метод; анкетне опитування; математичні методи обробки даних; констатувальний експеримент; моделювання.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що запропонована модель залучення студентів до покращення якості вищої освіти може використовуватись ЗВО як альтернатива внутрішньої системи якості. Результати анкетних опитувань здобувачів вищої освіти можна використовувати для покращення показників надання освітніх послуг, внесення змін до освітньо-професійних програм, реалізації цих ідей з метою інтеграції у європростір вищої освіти. Матеріали дослідження можуть бути використані під час викладання спеціалізованих освітніх компонентів для здобувачів вищої освіти з метою ознайомлення їх з системою якості вищої освіти загалом та їх участі у цьому процесі зокрема.

Апробація результатів дослідження. Результати кваліфікаційної роботи (проєкту) магістра обговорювались на звітній науковій конференції студентів, магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський 04-05 квітня 2023 року).

Публікації. Результати дослідження за темою кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра висвітлені в одній науковій статті.

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Роботу викладено на 63 сторінках, з яких 56 основного тексту, вона містить 27 рисунків. Дипломна

робота складається з переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, висновків, списку 57 використаних літературних джерела.

ВИСНОВКИ

1. Отже, якість вищої освіти наразі є найбільш актуальним питанням загалом. Підготовка фахівців за різними галузями та спеціальностями потребує постійного вдосконалення та відповідності до вимог ринку праці й суспільних змін. Це вказує на те, що і система якості повинна функціонувати відповідно до цих запитів. Враховуючи те, що здобувачі вищої освіти є основними замовниками освітніх послуг, то вони повинні відігравати одну з ключових ролей у процесі вдосконалення освітніх програм зокрема та освітнього процесу загалом. Така практика активно спостерігається у європейських закладах вищої освіти ще з початку XXI століття, у вітчизняних ЗВО – з початку створення НАЗЯВО.

У рамках Угоди про асоціацію з Європейським Союзом Україна взяла на себе зобов'язання підвищувати якість та важливість вищої освіти. Для цього наша країна має привести внутрішню і зовнішню системи забезпечення якості у відповідність до Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015). З огляду на різну логіку наявної в Україні системи забезпечення якості в університетах та вимог ESG-2015 йдеться про необхідність вибудувати ці системи практично «з нуля». Як в Європі, так і в Україні якість вищої освіти перевіряють за певними критеріями, які визначають рівень надання освітніх послуг за тією чи іншою освітньою програмою.

2. Роль моніторингу є найголовнішою в системі якості вищої освіти. Здійснивши аналіз літературних джерел дійшли висновку, що моніторинг у ЗВО варто розділити на чотири напрямки: моніторинг контексту освітнього процесу; моніторинг результатів освітнього процесу; моніторинг ресурсів освітнього процесу; моніторинг ходу освітнього процесу. Усі чотири напрями моніторингової діяльності у закладі вищої освіти допоможуть ефективно виявити проблеми, які знижують якість надання освітніх послуг. Правильна організація моніторингу ЗВО забезпечить залучення усіх груп стейкхолдерів до обговорення

та внесення пропозицій щодо вдосконалення освітнього процесу за тією чи іншою освітньою програмою.

Окрім цього моніторинг варто здійснювати на кафедральному, факультетському та університетському рівнях для виявлення оцінок усіх учасників освітнього процесу.

Використання студентів як компетентних оцінювачів якості вищої освіти гармонійно влітається у концепцію студентоцентричності, яка передбачає активну спрямованість на студента як у процесі надання якісних освітніх послуг, так і при управлінні діяльністю закладом вищої освіти. Українська система експертної оцінки якості вищої освіти, на відміну від її американської чи європейської аналогії, не має встановлених консолідованих практик щодо проведення анкетування студентів, подібного до системи NSS. Ця відмінність обмежує можливості використання результатів опитування для впливу на державну політику у галузі вищої освіти та для вдосконалення змісту і практики використання механізмів державного управління освітньою сферою.

3. У К-ПНУ залучення здобувачів до покращення якості освіти відбувається за такими напрямками:

- через анкетне опитування;
- через органи студентського самоврядування;
- через участь у засіданнях кафедр, вчених рад та ін.;
- через заповнення Google Forms, які представлені на сайтах кафедр для внесення пропозицій щодо проєктів ОПП;
- через інформативні повідомлення, семінари, лекції, які сприяють залученню здобувачів до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

4. Проаналізувавши дані анкетного опитування здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ОПП «Тренер з видів спорту», виявили, що більше 90 % студентів ознайомлені зі змістом освітніх програм. Загальна оцінка якості змісту освітніх компонентів та їх навчально-методичного забезпечення – «добре» та «відмінно». Здобувачі підтверджують факти внесення пропозицій до каталогу ДВВ та здійснення їх

самостійного вибору. Окрім цього спостерігається активна участь студентів в обговоренні освітніх програм під час розширених засідань кафедри. Проаналізувавши реалізацію цих ідей робочими групами ОПП, дійшли висновку, що більше 80 % пропозицій враховано під час оновлення освітніх програм. Окрім цього здобувачі вищої освіти мають можливість в анкетуванні оцінити рівень викладання науково-педагогічних працівників, їх співпрацю зі студентами, вказати на будь-які прояви булінгу, сексуальних домагань, порушень правил академічної доброчесності тощо.

Проте, мала кількість опитаних студентів свідчить про відсутність зацікавленості у них до позитивних змін у системі якості вищої освіти К-ПНУ. Варто зазначити, що така тенденція спостерігається не лише у нашому ЗВО, але й в інших, що свідчить про потребу в переосмисленні шляхів залучення студентів до цієї системи.

5. Запропонована нами модель співпраці ЗВО зі здобувачами вищої освіти у системі якості базується на вже наявній практиці залучення студентів до покращення якості освіти в К-ПНУ та нових елементах системи, які можна реалізувати у ЗВО. Модель системи максимально проста, зрозуміла та економічно вигідна. Вона включає орієнтацію на врахування потреб студентів, залучення їх до прийняття рішень у самій системі, зворотній зв'язок, створення можливостей для саморозвитку, анкетне опитування, прямі зустрічі з роботодавцями, практичний підхід, застосування технологій. Така модель, перш за все, сприятиме збільшенню інтересу здобувачів вищої освіти до системи якості та активізує їх діяльність у напрямку покращення якості надання освітніх послуг ЗВО.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анненкова І. П. Критерії і показники якості освіти у ВНЗ. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/ddrfu>.
2. Антіпова Н. П. Моніторинг якості вищої освіти як пріоритетне завдання забезпечення ефективної освіти в Україні. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія : Педагогічні науки. Випуск 14. 2022. С. 7-17.
3. Байда І., Мятенко Н. Стан української системи вищої освіти в умовах війни. Collection of Scientific Papers «SCIENTIA». July 14, 2023; Coventry, UK. С. 202-204.
4. Батченко Н. Управління якістю в сфері вищої освіти: методологічний аспект. Освітологія. 2017. № 6. С. 156-162.
5. Білик О., Жарая С., Жаровська О. Управлінський моніторинг у системі оцінювання якості освіти. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування». Випуск 2. 2023. С. 28-35.
6. Бублій М. П., Мазуренко Л. І. Основні тенденції розвитку систем освіти на сучасному етапі за кордоном. Вісник освіти та науки. № 2 (8). 2023. Електронний ресурс. Режим доступу : <file:///C:/Users/%D0%AE%D0%BB%D1%96%D1%8F/Downloads/3929-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-3951-1-10-20230308-1.pdf>.
7. Відомості про самооцінювання освітньої програми «Тренер з видів спорту» СВО «бакалавр». Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/lensg>.
8. Відомості про самооцінювання освітньої програми «Тренер з видів спорту» СВО «магістр». Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/lensb>.

9. Воробйова О., Дебич М., Луговий В., Оржель О., Слюсаренко О., Таланова Ж., Трима К. Механізми оцінювання якості вищої освіти в умовах євроінтеграції. Київ : Ін-т вищої освіти НАПН України. 2020.

10. Длугопольський О. В., Затонацька Т. Г. Роль національного агентства із забезпечення якості вищої освіти України в її реформуванні. Наукові та освітні трансформації в сучасному світі : збірник матеріалів Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 15 липня 2021 року) / Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій, м. Чернігів. Суми : ТОВ НВП «Росток А. В.Т.». 2021. С. 28-30.

11. Закон України «Про освіту». Режим доступу : <https://base.kristti.com.ua/?p=5895>.

12. Закон України «Про вищу освіту», 1 липня 2014 р. №1556-VII. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

13. Звіт про результати акредитаційної експертизи освітньої програми «Тренер з видів спорту» СВО «бакалавр». Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/faijc>.

14. Звіт про результати акредитаційної експертизи освітньої програми «Тренер з видів спорту» СВО «магістр». Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/dvgkx>.

15. Івлева С. М., Сікорська О. О. Процедури управління якістю освіти в закладах вищої освіти. Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі : наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю. Одеса, 18-20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред. д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. Одеса : ОНМедУ, 2023. С. 483-487.

16. Ілійчук Л. В. Феномен якості вищої освіти у сучасному науковому дискурсі. Проблеми освіти: збірник наукових праць. Електронне видання ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». 2022. Вип. 2 (97). С. 5-22.

17. Калінічева Г. Якість вищої освіти як складова формування людського капіталу : виклики для України. Освітологія. 2021 № 10. С. 24-36.

18. Клімова Г. Забезпечення якості вищої освіти: європейський та вітчизняний досвід . Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія : Філософія, філософія права, політологія, соціологія. № 2 (57). 2023. Режим доступу : <https://doi.org/10.21564/2663-5704.57.276677>.

19. Кошлань О., Колдов О., Олійник Л. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти : досвід провідних закладів вищої освіти України. Військова освіта. № 1 (45). 2022. С. 112-122.

20. Кравченко Ю. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти як індикатор ризиків у діяльності закладу вищої освіти. Науковий вісник : Державне управління. № 1 (13). 2023. С. 259-273.

21. Крупа В., Суходоля С. Тенденції та перспективи розвитку вищої освіти в Україні на сучасному етапі. Scientific Collection «InterConf». № 169. 2023. С. 101-107.

22. Крутова А. С., Нестеренко О. О. Удосконалення системи забезпечення якості вищої освіти в умовах воєнного часу. Збірник Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрова трансформація та диджитал технології для сталого розвитку всіх галузей сучасної освіти, науки і практики. Том 2. 26.01.2023. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/kzajj>.

23. Луговий В. І. Проблема освітньої якості в стратегії розвитку вищої освіти в Україні. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2020. № 2 (2). Режим доступу : <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-11-1>.

24. Лукіна Т. О. Якість освіти // Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; гол. ред. В. Г. Кремень. 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. С.1120-1121.

25. Мартиненко С. Європейський простір вищої освіти. Освітологія. 2013. Вип. 2. С. 163-167.

26. Мороз В., Мороз С. Зміст дефініції «якість вищої освіти» в контексті наукових поглядів представників східноєвропейських наукових шкіл. Теорія і практика управління соціальними системами. 2017. № 2. С. 59-71.

27. Мороз В. М., Садковий В. П., Бабаєв В. М., Мороз С. А. Онлайн опитування студентів у системі забезпечення якості вищої освіти. Інформаційні технології і засоби навчання. Том 68. № 6. 2018. С. 235-250.

28. Ніколаєнко С. М. Якість вищої освіти – запорука конкурентоспроможності українських університетів. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2020. № 2 (2). С. 1-7.

29. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. Відновлено з <https://www.mon.gov.ua>.

30. Опар Н. В. Забезпечення якості вищої освіти в країнах Європи: досвід для України. Право та державне управління. 2018. № 4 (33). С. 114-119.

31. Освітньо-професійна програма «Тренер з видів спорту» другого (магістерського) рівня вищої освіти в різних редакціях. Режим доступу : <https://sportkaf.kpnu.edu.ua/opp/>.

32. Освітньо-професійна програма «Тренер з видів спорту» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в різних редакціях. Режим доступу : <https://sportkaf.kpnu.edu.ua/opp/>.

33. Погребняк В., Дашковська О. Організація і функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в Україні. Нові технології навчання. № 94. 2020. С. 260-264.

34. Політика забезпечення якості діяльності національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Затверджено НАЗЯВО протокол від 17 листопада 2022 року № 22. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/dsybg>.

35. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/szly>.

36. Положення про навчально-методичний центр забезпечення якості освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція). Затверджена вченою радою КПНУ 30.01.2020 року, протокол № 1. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/fblbt>.

37. Положення про систему забезпечення якості діяльності національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Київ. 2022. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/lbzipw>.

38. Приходько В. М. Парадигми моніторингу якості освіти і педагогічного процесу: (У запитаннях і відповідях). Науково-методичний посібник. Запоріжжя, 2010. 215 с.

39. Пузирна Ж. В., Логвин М. М. Якість вищої освіти та конкурентоспроможність випускників ЗВО на ринку праці. Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доповідей XLVI Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2022 рік (м. Полтава, 25 квітня 2023 р.). Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 66-70.

40. Рекомендації щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. Імплементація системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду в ЗВО. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/07/Recommendations-UA.pdf>.

41. Савченко Н. С. Порівняльна характеристика магістерських програм у закладах вищої освіти в Україні та за кордоном. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. № 206. 2022. С. 74-81.

42. Сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Стратегія національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до 2022 року. Режим доступу : <http://surl.li/txct>.

43. Сиченко В. В., Шевченко О. О., Рибкіна С. О. Проблеми системи вищої освіти в Україні та шляхи їх вирішення в післявоєнний період. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Публічне управління та адміністрування. Том 33. № 6. 2022. С. 149-155.

44. Скляр Р. В. Моніторинг якості освітньої діяльності та якості освіти в закладах вищої освіти. Збірник науково-методичних праць Таврійського державного агротехнологічного університету. 2022. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/7197/1/54.pdf>.

45. Скорогод О. В. Структура та сучасний стан британської системи освіти. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ (28 лютого – 1 березня 2023 року, Харків). Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/kzadt>.

46. Словник української мови. 11 томів. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://sum.in.ua/s/Monitoryngh>.

47. Смолінчук Л. С. Інтернаціоналізація вищої освіти: виклики та нові можливості. Актуальні проблеми вищої професійної освіти. Київ, 2023. С. 130-134.

48. Солоденко А. К., Погребняк В. П., Дашковська О. В. Інтернаціоналізація освітнього середовища і вітчизняна вища школа. Харків : Вісник НТУ «ХП». Випуск 27. 2017. С. 17-21.

49. Солоденко А. К., Погребняк В. П., Дашковська О. В. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти – довгий шлях створення. Вісник Національного технічного університету «ХП». № 9. 2019. С. 4-8.

50. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ : ТОВ «ЦС». 2015. 32 с. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://surl.li/zteb>.

51. Стандарт вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт. Режим доступу : <http://surl.li/lcaat>.

52. Стандарт вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт. Режим доступу : <http://surl.li/eursj>.

53. Управління закладом освіти: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С. Г. Немченко, В. В. Крижко, О. С. Боднар. 2-ге вид. перероб. і допов. Бердянськ : БДПУ, 2022. 506 с.

54. Цимбалістий Т., Ногас Н. Система забезпечення якості діяльності національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ

оцінювання та забезпечення якості вищої освіти. Актуальні проблеми правознавства. 4 (24). 2020. С. 81-85.

55. Фініков Т. В. Якість вищої освіти: сучасне розуміння та український контекст. 2019. Вебсайт Інституту вищої освіти НАПН України. Режим доступу : <http://surl.li/lcrqrd>.

56. Шандар А. М. Студентоцентризований підхід як вектор розвитку якості вищої освіти. Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку» (м. Одеса, 21-22 лютого 2023 р.) Одеса : ОНЕУ, 2023. С. 77-78.

57. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. Авторів : А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. Київ; Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с